PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

ПРОЛЄТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

UKRAINIAN LABOR NEWS

UKRAINIAN LABOR NEWS,
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

SUBSCRIPTION RATES:
Per year $4.00
Per half year $2.00

РІК XII. Ч. 1 (1364). ЧЕТВЕР, 2. СІЧНЯ 1930. WINNIPEG, MAN. THURSDAY, JANUARY 2, 1930. No. 1 (1364). VOL. XII.

The Provincial Library City

ВИКРИТО ПОЛЬСЬКУ ШПИГУНСЬКУ ОРҐАНІЗАЦІЮ НА УКРАЇНІ.

ШПІОНАЖА ВЕЛАСЯ ПІД ПРОВОДОМ ПОЛЬСЬКОГО КОНСУЛЯТУ В ХАРКОВІ. — АРЕШТОВАНО 33 УЧАСНИКІВ ЗМОВИ.

ХАРКІВ, 27. грудня. — Радянська влада виступила з обвинуваченням, що під керівництвом польських консулярних урядовців організовано на Україні складну шпигунську систему, та сповістила, що в звязку з цим арештовано 33 особи, як учасників цього заговору.

В урядовім звідомленні про арештування сказано, що згадана організація була під керівництвом польського консуляту в Харкові та що Д.П.У. (радянська політична поліція) має певні докази, що віцеконсуль Незбжицький і його шофер Волчак були на службі дефензиви (польської тайної поліції).

Їх обох радянська влада обвинувачує, що вони організували великий штаб з радянських громадян для збирання військової та іншої інформації, а також для передачі грошей з закордону тутешнім контр-революційним групам.

Оповіщено, що приловлено одного радянського громадянина, як він передавав тайні військові пляни Незбжицькому та іншим членам консулярного штабу.

ФРАНЦУЗЬКІ ІМПЕРІЯЛІСТИ ШАЛЕНО ГОТУЮТЬСЯ ДО ВІЙНИ.

Парлямент Франції ухвалив мільярди франків на будову воєнних кораблів і фортів над рікою Реном.

ПАРИЖ, 29. грудня. — Помимо того, що імперіялісти так багато говорять про обмеження зброєнь та про "змагання до мира", Франція далі шалено зброїться на суші і на морі.

Французький парлямент одобрив учора урядову програму розбудови воєнної фльоти, яку розпічнеться негайно помимо надходячої пять-державної конференції в Лондоні.

Без великої дебати парлямент ухвалив один мільярд 267 мільйонів франків (около 50 мільйонів доларів) на будову воєнних кораблів від 1930 до 1934 року. В програму входять всі роди кораблів.

ПАРИЖ, 29. грудня. — Фортифікація ренського кордону в Альзації й Льотарингії буде коштувати Францію в 1930 році один мільярд 800 тисяч франків, або около 40 мільйонів доларів.

Законопроєкт про витрачення цеї суми на фортифікацію був ухвалений французьким парляментом в останніх днях біжучої сесії.

На підставі попередньої ухвали, мається видати три мільярди франків на фортифікацію кордонів між 1930 а 1934 р.

МЕКДОНАЛД РАДІЄ З "ОПОЗИЦІЇ" ДО ЗАКОНОПРОЄКТУ.

Звідомлення з Лондону вказують, що "робітничий" уряд, після внесення вугільного законопроєкту, який зрадив виборчі обіцянки, зроблені майнерам МекДоналдом, змодифікує законопроєкт навіть такий, як він є тепер, щоб вдоволити ліберального провідника Лойда Джорджа, хоч лише два ліберали голосували за законопроєктом при першім читанні в парляменті.

Дезерція лібералів оставила МекДоналда з більшістю лише вісьмох голосів і консерватисти, які поставили внесок, щоб відкинути цілий законопроєкт, кричали "резигнуйте", коли підраховано голоси й виявилося, що 281 голосів було за а 273 проти внеску уряду, щоб приняти законопроєкт у першім читанні.

Навіть перед голосуванням МекДоналд обіцяв, що законопроєкт буде змінений, щоб вдоволити тих, що проти нього виступають, однак ліберали всетаки голосували проти нього. Без сумніву, МекДоналд є радий в душі з цеї сильної "опозиції", бо зможе тепер вказати майнерам, які атакують його за зраду обіцянки, на "велику опозицію", через яку, мовляв, не можна поліпшити їх положення.

СТРАЙК ЗАЛІЗНОДОРОЖНИКІВ ЗАКІНЧИВСЯ.

МІСТО МЕКСИКО, 20. грудня. — На залізниці між Мексиком а Вера Круз, що належить до британської компанії, відновлено рух після двох тижнів страйку залізнодорожників. Страйк закінчено на таких умовах:

Компанія має дати робітникам платню за час страйку; робітники вертають негайно до праці; компанія має підписати угоду з робітниками до 45 днів; домагання робітників, щоб усунути двох управителів залізниці, має бути вирішене арбітраційною радою.

ЛОНДОН, 28-го грудня. — Офіційні числа виказують, що минулого тижня в Англії було 1,303,600 безробітних.

ЗНОВУ ЗАСУДЖЕНО ПЯТЬОХ БЕЗРОБІТНИХ У ВІННІПЕҐУ НА ТРИ МІСЯЦІ ВЯЗНИЦІ КОЖНОГО ЗА... "ВОЛОКИТСТВО"

В поліційнім суді в Вінніпегу знову засуджено пятьох молодих робітників на три місяці вязниці кожного за... "волокитство". Всі вони були без праці й не мали що їсти ані де переспати.

З приходом лютої зими вони були примушені вдаватися за допомогою на центральну поліційну стацію, щоб не згинути від голоду й зимна. Після таких вимушених візит кожного вечера через цілий тиждень, поліційний суд "змилосердився" над ними й післав їх на три місяці до вязниці.

Замісць дати працю або утримання, капіталістична влада "допомагає" безробітним у той спосіб, що пакує їх до вязниці як кримінальників.

Засудженими безробітними є оці: Вил'ям Дейвіс, Вил'ям Г. Джонс, Сиріл Пеннок, Гері Гил і Алберт Ґиббонс.

ЗВЕРТАЮТЬ ВЕЛИКИМ КОРПОРАЦІЯМ МІЛЬЙОНИ ДОЛАРІВ.

ВАШИНҐТОН, 27. грудня. — Щоб допомогти великим капіталістам в теперішній гострій кризі, сенатський комітет рекомендує звернути їм $190,-164,359, які вони заплатили в формі прибуткового податку.

Юнайтед Стіл Корпорейшен дістає таким робом $25,000,000, найбільшу пайку зі всіх.

Цих поверх 190 мільйонів доларів, це вже другий з ряду дарунок для капіталістів. Недавно для них зменшено податок на суму $160,000,000.

Уряд Гувера щедро віддає мільйони великим корпораціям, а в той час капіталістичні законодавці пальцем не кивнуть, щоб допомогти безробітним, яких вже нараховується поверх 5 мільйонів.

Комуністична Партія виставляє домагання про негайну допомогу безробітним в розмірі повної заробітної платні, при чім допомога має бути виплачувана під наглядом самих робітників.

ЮНІЯ ДОМАГАЄТЬСЯ РОЗСЛІДЖЕННЯ СПРАВИ ЗАГУБЛЕНИХ ОРҐАНІЗАТОРІВ.

Піонірська Дивізія ч. 66 Канадійського Брацтва Залізничих Робітників у Вінніпегу ухвалила на своїм мітінгу резолюцію, в якій домагається від онтерійського й домініяльного урядів, щоб вони негайно розслідили справу зникнення Дж. Воулітенана й В. Росвала, організаторів Індустріяльної Юнії Деревних Робітників, підчас недавного страйку лісових робітників в околиці Порт Артур, Онт.

Їх зникнення від 18. листопада вказує на те, що вони впали жертвою злочинної руки, бо лісові барони перед нічим не стримуються, щоб не допустити до організування робітників у їх кемпах. Власники деяких кемпів відкрито робили погрози на адресу організаторів. Один з них сказав, що "застрілить всякого організатора, що прийде до його кемпи".

Все це сильно промовляє за тим, що оба товариші згинули з рук розбишак за свою організаційну діяльність серед робітників.

В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ ПРАЦЮЄ ЛИШЕ 39 ПРОЦЕНТ НАСЕЛЕННЯ.

НЮ ЙОРК, 30-го грудня. — Національне Бюро Економічних Дослідів опублікувало точний підрахунок про те, кілько людей у Злучених Державах працює, а кілько жиє з праці інших. Цей підрахунок виказує, що 61 процент американців жиють з праці решти 39 процент.

Зі 119,306,000 жителів Злучених Держав, каже бюро, 1. липня 1928 року 46,580,000 осіб виконували працю, а 72,726,000 осіб "допомагали" їм витратити зароблене.

Бюро обчисляє, що від 1-го липня 1920 року населення Злучених Держав збільшилося на 14,299,000 душ.

НОВИЙ ПОЛІТИЧНИЙ СКАНДАЛ В ЯПОНІЇ.

ТОКІО, Японія, 19. грудня. — Протягом останніх трох місяців у Японії викрито вже другий політичний скандал. Японський уряд притягає до відповідальности за хабарі ґенерала Яманаші, бувшого ґубернатора Кореї.

Вже тепер сидить у вязниці бувший міністер залізниць Огава, обвинувачений у хабарстві. Яманаші ще не арештований, але проти нього виставлено обвинувачення, що він узяв від одної компанії, яка торгує рижом, 25,000 доларів хабару.

З КОРАБЛЕМ УТОПИЛОСЯ ОКОЛО 30 ОСІБ.

СОФІЯ, Болгарія, 28. грудня. — Наспівші сюди звідомлення кажуть, що при вході до Босфору затонув болгарський корабель "Варна", при чім втопилося около 30 осіб. "Варна" зударилася з грецьким кораблем "Хриссі".

Кажуть, що турецька влада арештувала капітана грецького корабля, бо він і його найближчі офіцири були пяні, коли їх корабель зударився з болгарським.

ШЕСТАКОВ І ТОВ. ПОВЕРНУЛИ ДО МОСКВИ.

МОСКВА, 23. грудня. — Сюди повернули вчора чотири радянські летуни, Шестаков, Болотов, Стерліґов і Фуфаєв, які на аеропляні "Країна Рад" перелетіли з Москви до Ню Йорку. На залізничім двірці привітали їх демонстраційно великі маси робітників. Старшини з армії й авіяційного відділу в своїх промовах підносили велике значіння доконаного перелету.

КРІРАР МІНІСТРОМ ЗАЛІЗНИЦЬ І КАНАЛІВ.

ОТТАВА, 30. грудня. — Т. А. Крірар був заприсяжений сьогодні як міністер залізниць і каналів. Роберт Форк, міністер іміґрації, зістав назначений сенатором і зрезиґнував зі свого портфелю, уступивши таким чином з парляменту й уряду.

Крірар буде тепер кандидувати на посла до федерального парляменту в окрузі Брендон, звідки був вибраний Форк. Номінаційний день призначено на 5. лютого, а вибори відбудуться 12. лютого.

В НЮ ЙОРКУ АРЕШТОВАНО 57 ПІКЕТЧИКІВ.

НЮ ЙОРК, 28-го грудня. — Понад 100 шевських робітників вийшли вчора на пікетову демонстрацію під шевською робітнею Ден Пелтер Шу Ко. на 26-ій вулиці. Поліція напала на пікетчиків та арештувала 28 жінок і 29 чоловіків. Усіх арештованих пізніше звільнено й вони мають ставитися на росправу в слідуючий четвер.

АРЕШТОВАНО РЕДАКТОРА В БОЛГАРІЇ.

ВІДЕНЬ, 27. грудня. — Звідомлення з Софії кажуть, що Дочінов, редактор ґазети "Єдінство", орґану незалежних трейд-юній, зістав арештований за критикування процесу 52 робітників, з яких 40 засуджено на довгі роки вязниці.

СЕКЕТ НОВИМ АМБАСАДОРОМ ДО НІМЕЧЧИНИ.

ВАШИНҐТОН, 30. грудня. — Німецький уряд повідомив сьогодні Злучені Держави, що годиться на назначення сенатора Секета, республіканця з Кентокі, американським амбасадором до Німеччини. Секет назначений амбасадором на місце Шурмана, який зрезиґнував.

НЕВДАЛИЙ ЗАМАХ НА ПРЕЗИДЕНТА АРҐЕНТИНИ.

БУЕНОС АЙРЕС, Арґентина, 24. грудня. — Італійський механік Марінелі дав сьогодні три вистріли до арґентинського президента Іріґоєна перед його резиденцією, однак не поцілив його і сам упав жертвою. Прибічна сторожа президента дала шість куль до Марінелі і вбила його на місці. Кажуть, що Марінелі був італійським анархістом.

ЗВІЛЬНЕНО КОМУНІСТА.

(Бездротна депеша Інпрекора.)

ПАРИЖ, 27. грудня. — Лава присяглих звільнила комуніста Клемента, обвинуваченого в убивстві поліційного агента, після того, як адвокат Бертон викрив систему поліційної провокації.

КИТАЙ СКАСУВАВ ЕКСТЕРИТОРІЯЛЬНІ ПРИВІЛЕЇ ЧУЖОЗЕМЦІВ.

Домагається негайного відтягнення чужоземних військових і морських сил з китайської території.

НАНКІН, Китай, 30. грудня. — Центральна політична рада рішила видати 1. січня офіційний мандат, яким проголосить скасування екстериторіяльних прав у Китаю. Декларація входить теоритично в силу з новим роком.

Мандат націоналістичного уряду, на підставі якого касуються екстериторіяльні привілеї чужоземних держав, домагається негайного відтягнення чужоземних військових і морських сил з китайської території.

Декларація не лише касує всі чужоземні концесії й сетлементи, але й домагається депортації чужоземних військ та відтягнення чужоземних воєнних кораблів з китайських внутрішніх вод.

***

Екстериторіяльні привілеї були вимушені на Китаєві імперіялістичними державами, які загарбали Китай під свою контролю й господарили в нім, як самі захотіли. На підставі екстериторіяльних прав, чужоземні капіталісти та їх власність у Китаю не підлягали китайським судам, але своїм власним.

Двайцять-одна держава користувалися екстериторіяльними правами в Китаю на підставі "договорів", накинених Китаєві, однак протягом останніх двох років становище кількох держав змінилося завдяки розвиткові подій. Державами, що мали екстериторіяльні права, були:

Росія, Велика Британія, Злучені Держави, Франція, Норвеґія і Швеція, Данія, Голяндія, Еспанія, Бельґія, Італія, Бразилія, Портуґалія, Японія, Мексико, Чіле, Швайцарія, Болівія, Персія й Німеччина.

З утворенням Радянської Республіки на руїнах колишньої царської Росії, радянський уряд зрікся всіх екстериторіяльних прав і привілеїв у Китаю, визнавши Китай рівним з іншими державами.

Німеччина, Болівія, Персія, Чіле й Мексико також зріклися вже своїх екстериторіяльних прав.

АМЕРИКА ПРОСИТЬ УРЯД С.Р.С.Р. ШУКАТИ ЗА ЛЕТУНАМИ.

Хоч уряд Злучених Держав не "визнає" існування радянського уряду, помимо того вислано три американські депеші до Москви й до радянських кораблів з просьбою, щоб вони допомогли в пошукуванні за американськими летунами Айелсоном і Борлендом, які є загублені через сім тижнів коло побережжя Сибірі.

Ніколи перед тим в історії не уживано таких метод для офіційної комунікації. Секретар маринарки Вилбор вислав свою депешу до радянського уряду через Тарс (Телеґрафічну Аґенцію Радянського Союза), а в той сам час сенатор Бора, голова сенатської комісії для закордонних справ, вислав безпосередню каблеґраму до Максима Літвінова, заступника народнього комісаря закордонних справ. Ґубернатор Аляски також вислав бездротну депешу впрост до двох радянських кораблів, просячи їх взяти участь у пошукуванні.

Радянський уряд відгукнувся прихильно на ці просьби й видав розпорядок, щоб радянські аеропляни й кораблі шукали за загубленими американськими летунами.

БОРИС ЧУХНОВСЬКИЙ ПРОВІДНИКОМ РАДЯНСЬКОЇ ЕКСПЕДИЦІЇ.

МОСКВА, 28. грудня. — Керівником радянської експедиції, що виправляється шукати за пропавшими американськими летунами Айелсоном і Борлендом, буде Борис Чухновський, відомий рятівник італійської полярної експедиції. З причини недуги пільот Шестаков не зможе взяти участи в цій виправі.

Перебуваючий тут американський летун Кінґ дальше робить старання, щоб дістатися в склад експедиції. Він переговорював у цій справі зі Стерліґовим, відомим навіґатором "Країни Рад".

В міжчасі радянський уряд звернувся до місцевої ради в Іркуцку, щоб вона негайно орґанізувала санкову експедицію в сторони, де пропав Айелсон. Авіохем (радянське авіяційне товариство) подало через радіо звістку в північні сторони Сибірі, що призначено 2,000 карбованців нагороди за інформацію, яка допомогла-б знайти Айелсона.

ЧУХНОВСЬКИЙ ВИЇХАВ З МОСКВИ НА СИБІР.

МОСКВА, 30. грудня. — Борис Чухновський, радянський авіятор, який здобув собі світову славу, коли вирятував членів залоги італійського бальона "Італія" в підбігунових окодицях, виїде у вівторок з Москви, щоб обняти провід над пошукуванням за американськими летунами Айелсоном і Борлендом, які загубилися коло побережжя Сибірі від 9. листопада.

Товариші! Відновляйте передплату на "Укр. Роб. Вісти"!
Не забувайте про пресовий фонд наших часописів!